

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS PAŽANGOS DEPARTAMENTO
KAIMO REIKALŲ IR DARNIOS PLĖTROS SKYRIUS**

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MIŠKŲ ĮSTATYMO NR. I-671 11 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (TAP NR. 17-524; TAIS NR. 17-27(3))
IR LIETUVOS RESPUBLIKOS SAUGOMŲ TERITORIJŲ ĮSTATYMO NR. I-301 31
STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMO PROJEKTO
(TAP NR. 17-523; TAIS NR. 17-28(3))**

PAŽYMA

2017-05-24 Nr. NV-1278

Vilnius

Projekto rengėjas: Krašto apsaugos ministerija

Projekto tikslas:

Sudaryti palankesnes sąlygas vystyti krašto apsaugai skirtas teritorijas pagal krašto apsaugos poreikius.

Dabartinė situacija:

Miškai vadovaujantis Miškų įstatymu skirstomi pagal grupes:

- **I grupės miškams priskiriami rezerviniai miškai**, tai valstybinių gamtinių rezervatų, valstybinių parkų ir biosferos stebėsenos teritorijoje esančių gamtinių rezervatų miškai;
- **II grupės miškams priskiriami specialiosios paskirties ir rekreaciniai miškai**, tai ekosistemų apsaugos, kraštovaizdžio, botaninių, zoologinių draustinių, priešeroziniai, miško parkų, mieto ir kiti poilsiui skirti miškai;
- **III grupės miškams priskiriami apsauginiai miškai**, tai genetinių, geologinių, geomorfologinių, hidrografinių, kultūrinių draustinių, kultūrinių rezervatų miškai, atkuriamųjų ir genetinių sklypų, miško sėklinių medynų, laukų apsauginiai, apsaugos zonų miškai;
- **IV grupės miškams priskiriami ūkiniai miškai**, tai nepriskirti kitoms grupėms normalaus kirtimo amžiaus ūkiniai miškai ir trumpo kirtimo amžiaus plantaciniai miškai.

Pagal Miškų įstatymo ir Saugomų teritorijų įstatymo nuostatas krašto apsaugos teritorijoms, skirtoms valstybės sienos apsaugai ir specialioms krašto apsaugos tikslams, formuoti **miško žemė gali būti paverčiama kitomis naudmenomis tik III grupės apsauginiuose miškuose**, išskyrus draustinių ir valstybinių rezervatų apsaugos zonų miškus, ir **IV grupės ūkiniuose miškuose**. Taip pat Miškų įstatyme nustatyta prievolė asmenims, inicijuojantiems valstybės miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis, į valstybės biudžetą sumokėti piniginę kompensaciją.

Projekto esmė:

Projektais siūloma:

- nustatyti, kad krašto apsaugos ir valstybės sienos apsaugos tikslais miško žemė gali būti paverčiama kitomis naudmenomis visų miškų grupių bei saugomose teritorijose esančiuose miškuose (išskyrus valstybinių gamtinių rezervatų miškus);
- numatyti, kad įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos krašto apsaugos srities projektus, nereikėtų į valstybės biudžetą sumokėti piniginės kompensacijos už valstybės miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis.

Siūlomi pakeitimai turėtų sumažinti administracinę ir finansinę naštą ypatingos svarbos krašto apsaugos srities projektų iniciatoriams, sudaryti palankesnes sąlygas vystyti krašto apsaugai skirtas teritorijas pagal krašto apsaugos poreikius.

Derinimas:

- Projektai **suderinti su** Vidaus reikalų ministerija, Aplinkos ministerija.
- Teisingumo ministerijos pastabos, susijusios su kitų sričių ypatingos svarbos įgyvendinamų projektų atleidimu nuo pareigos mokėti kompensaciją bei formuluočių „krašto apsaugos tikslams“ ir „valstybės sienos apsaugos tikslams“ tikslinimu, įvertintos derinimo pažymoje. Krašto apsaugos ministerija argumentuoja tuo, kad krašto apsaugos sistemos objektai įgyvendina svarbiausias konstitucines vertybes ir krašto apsaugos srities išskyrimas iš kitų sričių turėtų būti tikslingas.
- Vyriausybės kanceliarijos teisės departamentas pateikė pastabas, kuriomis abejoja pagrįstu palankesnio teisinio reglamentavimo ypatingos svarbos krašto apsaugos srities projektams nustatymu lyginant su kitų sričių ypatingos svarbos projektais.

Atitiktis Vyriausybės programai: Projektai Vyriausybės programos įgyvendinimo plano Gynybos sistemos stiprinimo ir plėtros krypties priemonėms neprieštarauja. Projektai įtraukti į Seimo II pavasario sesijos darbų programą, svarstymas numatytas gegužės mėn.

Dalykinio vertinimo išvada:

- Atsižvelgiant į Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento ir Teisingumo ministerijos pastabas, **siūloma klausimą svarstyti Vyriausybės pasitarime.**

Kaimo reikalų ir darnios plėtros skyriaus patarėjas

A. Zulonas

Arvidas Zulonas, tel. 8 706 63 722, el. p. arvidas.zulonas@lr.lt

2017-04-26

G-4629

Nr.

LIETUVOS RESPUBLIKOS KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Totorių g. 25, LT-01121 Vilnius, tel.: (8 5) 273 5501 / 262 4821, faks. (8 5) 264 8517, el. p. kam@kam.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602751, PVM mokėtojo kodas LT100001016116

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2017-04-25 Nr. 12-01-691

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

Krašto apsaugos ministerija teikia Lietuvos Respublikos miškų įstatymo Nr. I-671 11 straipsnio pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 31 straipsnio papildymo įstatymo projektus (toliau – Įstatymų projektai).

Įstatymų projektais siekiama užtikrinti galimybę visais atvejais miško žemę, esančią krašto apsaugai ir valstybės sienos apsaugai skirtose teritorijose, paversti kitomis naudmenomis, kad šias teritorijas būtų galima plėtoti pagal krašto apsaugos ir valstybės sienos apsaugos reikmes, taip pat numatyti išimtį dėl piniginės kompensacijos mokėjimo už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos krašto apsaugos srities projektus.

Įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Įstatymų projektų nuostatos neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų.

Įstatymų projektais siūlomos teisinio reguliavimo priemonės apibūdintos ir jas pagrindžiantys argumentai išdėstyti su Įstatymų projektais teikiamame aiškinamajame rašte.

Įstatymų projektai derinti su Vidaus reikalų, Aplinkos, Teisingumo ministerijomis. Pastabos, į kurias neatsižvelgta, pateiktos derinimo pažymoje.

Įstatymų projektus parengė Krašto apsaugos ministerijos Logistikos departamento (direktorius – plk. lt. Saulius Rožėnas, tel. 706 80 833, el. paštas Saulius.Rozenas@kam.lt) Infrastruktūros valdymo skyriaus (viršininkas – kpt. Gediminas Dabulskis, tel. 265 7570, el. paštas Gediminas.Dabulskis@kam.lt) vyriausioji specialistė Irma Jakimavičiūtė (tel. 273 5568, el. paštas Irma.Jakimaviciute@kam.lt) ir vyriausioji specialistė Rita Zurbienė (tel. 273 5565, el. paštas Rita.Zurbienne@kam.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos miškų įstatymo Nr. I-671 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas.
2. Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 31 straipsnio papildymo įstatymo projektas, 1 lapas.
3. Lietuvos Respublikos miškų įstatymo Nr. I-671 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.
4. Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 31 straipsnio papildymo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.

5. Lietuvos Respublikos miškų įstatymo Nr. I-671 11 straipsnio pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 31 straipsnio papildymo įstatymo projektų aiškinamasis raštas, 4 lapai.

6. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos miškų įstatymo Nr. I-671 11 straipsnio pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 31 straipsnio papildymo įstatymo projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektas, 1 lapas.

7. Derinimo pažyma, 3 lapai.

Krašto apsaugos ministras

Raimundas Karoblis

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MIŠKŲ ĮSTATYMO NR. I-671 11 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS SAUGOMŲ TERITORIJŲ
ĮSTATYMO NR. I-301 31 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ
PATEIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI**

2017 m. d. Nr.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pritarti Lietuvos Respublikos miškų įstatymo Nr. I-671 11 straipsnio pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 31 straipsnio papildymo įstatymo projektams ir pateikti juos Lietuvos Respublikos Seimui.
2. Įgalinti krašto apsaugos ministrą Raimundą Karoblį, o jam negalint dalyvauti – krašto apsaugos viceministrą Giedrimą Jeglinską atstovauti Lietuvos Respublikos Vyriausybei, svarstant nurodytus įstatymų projektus Lietuvos Respublikos Seime.

Ministras Pirmininkas

Krašto apsaugos ministras

Krašto apsaugos ministerijos
iš departamento direktorės
Ludita Nagienė

Raimundas Karoblis
Krašto apsaugos ministras

R. Karoblis

**LIETUVOS RESPUBLIKOS MIŠKŲ ĮSTATYMO NR. I-671 11 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS SAUGOMŲ TERITORIJŲ ĮSTATYMO
NR. I-301 31 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Krašto apsaugos ministerija parengė Lietuvos Respublikos miškų įstatymo Nr. I-671 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Miškų įstatymo projektas) ir Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 31 straipsnio papildymo įstatymo projektą (toliau – Saugomų teritorijų įstatymo projektas), kurių tikslai yra:

1.1. užtikrinti galimybę visais atvejais miško žemę, esančią krašto apsaugos sistemai priklausančiose teritorijose, paversti kitomis naudmenomis, kad krašto apsaugai skirtas teritorijas būtų galima plėtoti pagal krašto apsaugos reikmes. Siekiant įgyvendinti šį tikslą, siūloma Lietuvos Respublikos miškų įstatyme (toliau – Miškų įstatymas) įtvirtintą išimtinį atvejį, kai miško žemę leidžiama paversti kitomis naudmenomis krašto apsaugos tikslais, išplėsti, kad jis apimtų skirtingų grupių ir saugomose teritorijose augančius miškus. Galimybė miško žemę paversti kitomis naudmenomis krašto apsaugos tikslais formuojamose teritorijose numatyta Miškų įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 5 punkte. Miškų įstatymo 11 straipsnio 2 ir 3 dalys detalizuoja miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis sąlygas tam tikrų grupių miškuose ar saugomose teritorijose augančiuose miškuose. Miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis saugomose teritorijose augančiuose miškuose sąlygos pakartotos Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo (toliau – Saugomų teritorijų įstatymas) 31 straipsnio 8 dalyje. Tačiau Miškų įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje įtvirtintos išimties, leidžiančios miško žemę paversti kitomis naudmenomis krašto apsaugos tikslais, nėra nei Miškų įstatymo 11 straipsnio 2 ir 3 dalyse, nei Saugomų teritorijų įstatymo 31 straipsnio 8 dalyje.

Praktikoje taikant Miškų įstatymo 11 straipsnio ir Saugomų teritorijų įstatymo 31 straipsnio nuostatas, reglamentuojančias miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis, kyla būtinybė Miškų įstatyme ir Saugomų teritorijų įstatyme tikslinti miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis sąlygas ir numatyti, kad išimtis krašto apsaugos tikslais būtų taikoma ir skirtingų grupių miškuose, kaip nurodyta Miškų įstatymo 11 straipsnio 2 dalyje, bei miškuose, augančiuose saugomose teritorijose, kaip nustatyta Miškų įstatymo 11 straipsnio 3 dalyje ir Saugomų teritorijų įstatymo 31 straipsnio 8 dalyje. Vykdam krašto apsaugai skirtų teritorijų ir infrastruktūros plėtrą, iškyla poreikis (kai būtina įrengti karinio mokymo infrastruktūrą, atitinkančią karinės technikos ir ginkluotės naudojimo specifiką ir pan.) miško žemę paversti kitomis naudmenomis ir Miškų įstatymo 11 straipsnio 2 dalyje paminėtų grupių miškuose ar saugomose teritorijose augančiuose miškuose, kai saugomos teritorijos patenka į krašto apsaugai skirtų teritorijų ribas. Pagal šiuo metu galiojantį teisinį reglamentavimą to padaryti neįmanoma. Tokia situacija lemia, kad kai kurių krašto apsaugai skirtų teritorijų negalima tinkamai plėtoti ir naudoti krašto apsaugos tikslais.

Pažymėtina, kad dabartinė Miškų įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 5 punkto, leidžiančio miško žemę paversti kitomis naudmenomis, formuluoته („5) krašto apsaugos teritorijoms, skirtoms valstybės sienos apsaugai ir specialiems krašto apsaugos tikslams, formuoti;“) yra tikslintina, nes:

- krašto apsaugos teritorijos ir teritorijos, skirtos valstybės sienos apsaugai, nėra apibendrintai vadinamos krašto apsaugos teritorijomis. Šios teritorijos yra valdomos ir administruojamos atskirų juridinių asmenų – Krašto apsaugos ministerijos ir Vidaus reikalų ministerijos (Valstybės sienos apsaugos tarnybos). Taip pat Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 29 straipsnyje teritorijos krašto apsaugos tikslams ir teritorijos valstybės sienos apsaugos tikslams išskiriamos kaip atskiri žemės naudojimo būdai;

- Lietuvos Respublikos teisės aktai neapibrėžia, kas yra specialieji krašto apsaugos tikslai;
- galimybė miško žemę paversti kitomis naudmenomis krašto apsaugos tikslais neturi apsiriboti vien tik teritorijų formavimu, t. y. kai miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis galima planuoti teritorijų planavimo proceso metu. Miškų įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas išimtinis atvejis, leidžiantis miško žemę paversti kitomis naudmenomis, ne mažiau aktualus ne tik

formuojamose, bet ir jau suformuotose (esamose) krašto apsaugai skirtose teritorijose, kuriose, vykdant šių teritorijų ir infrastruktūros plėtrą, taip pat būna reikalingas miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis;

1.2. numatyti išimtį dėl piniginės kompensacijos mokėjimo už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos krašto apsaugos srities projektus. Ypatingos valstybinės svarbos projekto sąvoka apibrėžta Lietuvos Respublikos žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatyme.

Krašto apsaugos ministerija įgyvendina Lietuvos kariuomenės karinių poligonų ir karinio mokymo teritorijų plėtros projektą, kuris Lietuvos Respublikos Seimo 2014 m. spalio 14 d. nutarimu Nr. XII-1228 „Dėl Lietuvos kariuomenės karinių poligonų ir karinio mokymo teritorijų, esančių Jonavos rajono savivaldybės Ruklos seniūnijoje ir Švenčionių rajono savivaldybės Pabradės seniūnijoje, išplėtimo projekto pripažinimo ypatingos valstybinės svarbos projektu“ buvo pripažintas ypatingos valstybinės svarbos projektu. Esamų karinių poligonų teritorijose didelę dalį užima valstybinių miškų plotai (VĮ Registrų centro duomenys):

- Švenčionių r. sav. Pabradės sen. esančio karinio poligono teritorija – 2221,1544 ha (užstatyta teritorija – 29,4268 ha), iš to skaičiaus miško žemės plotas – 1237,9546 ha;

- Jonavos r. sav. Ruklos sen. esančio karinio poligono teritorija – 2713,20 ha (užstatyta teritorija – 604,4176 ha), iš to skaičiaus miško žemės plotas – 640,20 ha;

- Kazlų Rūdos sav. Kazlų Rūdos sen. esančio karinio poligono teritorija – 743,7499 ha (užstatyta teritorija – 29,9895 ha), iš to skaičiaus miško žemės plotas – 698,8632 ha;

- Klaipėdos r. sav. Priekulės sen. esančio karinio poligono teritorija – 674,9825 ha (užstatyta teritorija – 2,97 ha), iš to skaičiaus miško žemės plotas – 243,1460 ha;

- Kauno r. sav. Rokų sen. esančio karinio poligono teritorija – 594,0425 ha (užstatyta teritorija – 14,964 ha), iš to skaičiaus miško žemės plotas – 90,0726 ha;

- Telšių r. sav. Gadūnavo sen. esančio karinio poligono teritorija – 341,9743 ha (užstatyta teritorija – 14,5979 ha), iš to skaičiaus miško žemės plotas – 168,51 ha.

Kariniuose poligonuose žemės paskirtis kita, naudojimo būdas – teritorijos krašto apsaugos tikslams, tačiau, esant nemažam karinių poligonų miškingumui (30–50 proc.), Lietuvos kariuomenei naudoti juos pagrindinėms karių ir karinių vienetų mokymo ir rengimo funkcijoms vykdyti, plėtoti priimančiosios šalies paramos pajėgumus ir užtikrinti pasirengimą sąjungininkų pajėgų dislokavimui ar atvykstančių pastiprinimo pajėgų priėmimui juose, taip pat vystyti minėtoms reikmėms tinkamą infrastruktūrą, nepavertus miško žemės kitomis naudmenomis, yra neįmanoma.

Miškų įstatymo 11 straipsnio 8 dalyje numatyta, kad asmenys, inicijuojantys valstybės miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis, privalo į valstybės biudžetą sumokėti piniginę kompensaciją, kurią sudaro kitomis naudmenomis paverčiamos miško žemės sklypo vertė rinkos kainomis, jame augančio medyno įveisimo ir išauginimo iki amžiaus, kurį šis medynas pasiekė pavertimo kitomis naudmenomis metu, išlaidos ir prarasto medienos prieaugio, kurį šis medynas sukaupė iki nustatyto pagrindinių kirtimų amžiaus, vertė nenukirsto miško kainomis.

Įgyvendinant minėtą ypatingos valstybinės svarbos projektą, miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis bus numatytas Jonavos rajono savivaldybės dalies (karinio poligono ir karinio mokymo teritorijos) ir Švenčionių rajono savivaldybės dalies (karinio poligono ir karinio mokymo teritorijos) bendruosiuose planuose, ir Krašto apsaugos ministerija, kaip šio proceso iniciatorė, į valstybės biudžetą turės sumokėti piniginę kompensaciją, kuri, remiantis apytiksliais skaičiavimais, būtų 13 mln. Eur. Atsižvelgiant į tai, kad šios nemažos valstybės biudžeto lėšos, kurios galėtų būti panaudotos kitoms krašto apsaugos sistemos reikmėms, bus sumokėtos kaip pinigine kompensacija, siektina numatyti išimtį dėl tokios piniginės kompensacijos mokėjimo įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos krašto apsaugos srities projektus ir pakeisti Miškų įstatymo 11 straipsnio 8 dalį.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Miškų įstatymo projekto ir Saugomų teritorijų įstatymo projekto iniciatorė – Krašto apsaugos ministerija.

Miškų įstatymo projektą ir Saugomų teritorijų įstatymo projektą parengė Krašto apsaugos ministerijos Logistikos departamento (direktorius – plk. lt. Saulius Rožėnas, tel. 706 80 833, el. paštas Saulius.Rozenas@kam.lt) Infrastruktūros valdymo skyriaus (viršininkas – kpt. Gediminas Dabulskis, tel. 265 7570, el. paštas Gediminas.Dabulskis@kam.lt) vyriausioji specialistė Irma Jakimavičiūtė (tel. 273 5568, el. paštas Irma.Jakimaviciute@kam.lt) ir vyriausioji specialistė Rita Zurbienė (tel. 273 5565, el. paštas Rita.Zurbienne@kam.lt).

3. Kaip šiuo metu reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

3.1. Šiuo metu Miškų įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 5 punkte nustatyta, kad miško žemė gali būti paverčiama kitomis naudmenomis krašto apsaugos teritorijoms, skirtoms valstybės sienos apsaugai ir specialioms krašto apsaugos tikslams, formuoti. Miškų įstatymo 11 straipsnio 2 dalyje išvardyti draudimai dėl miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis skirtingų grupių miškuose, 3 dalyje nustatytos miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis sąlygos saugomose teritorijose augančiuose miškuose. Saugomų teritorijų įstatymo 31 straipsnio 8 dalyje pakartotinai nustatyti išimtiniai atvejai, kada miško žemė gali būti paverčiama kitomis naudmenomis saugomose teritorijose augančiuose miškuose. Miškų įstatymo 11 straipsnio 2 ir 3 dalyse ir Saugomų teritorijų įstatymo 31 straipsnio 8 dalyje nėra Miškų įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 5 punkte įtvirtintos išimties, leidžiančios krašto apsaugos tikslais miško žemę paversti kitomis naudmenomis.

3.2. Miškų įstatymo 11 straipsnio 8 dalyje šiuo metu numatyta, kad asmenys, inicijuojantys valstybės miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis, privalo į valstybės biudžetą sumokėti piniginę kompensaciją ir išimčių dėl piniginės kompensacijos nenumatyta.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

4.1. Siūloma Miškų įstatymo 11 straipsnio 1 dalies pakeitimu patikslinti išimtinio atvejo, kai miško žemė gali būti paverčiama kitomis naudmenomis valstybės sienos apsaugos ir krašto apsaugos tikslais, formuluotę. Laukiami teigiami rezultatai – tikslesnis ir aiškesnis Miškų įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 5 punkto taikymas.

Miškų įstatymo 11 straipsnio 2 ir 3 dalių pakeitimu ir Saugomų teritorijų įstatymo 31 straipsnio papildymu siūloma nustatyti, kad išimtis, leidžianti miško žemę paversti kitomis naudmenomis krašto apsaugos tikslais, būtų išplėsta ir apimtų Miškų įstatymo 11 straipsnio 2 dalyje paminėtų grupių bei saugomose teritorijose augančius miškus. Laukiami teigiami rezultatai – sudarytos palankesnės sąlygos vystyti krašto apsaugai skirtas teritorijas pagal krašto apsaugos poreikius, užtikrinant efektyvų karinių teritorijų naudojimą Lietuvos kariuomenės ir NATO sąjungininkų karių rengimui, tinkamą priimančiosios šalies paramos teikimą Lietuvoje dislokuojamoms NATO pajėgoms.

4.2. Siūloma Miškų įstatymo 11 straipsnio 8 dalies pakeitimu numatyti, kad, įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos krašto apsaugos srities projektus, nereikėtų į valstybės biudžetą sumokėti piniginės kompensacijos už valstybės miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis. Laukiami teigiami rezultatai – sumažėjusi administracinė ir finansinė našta ypatingos valstybinės svarbos krašto apsaugos srities projektų iniciatoriams.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus Miškų įstatymo projektą ir Saugomų teritorijų įstatymo projektą neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimtas Miškų įstatymo projektas ir Saugomų teritorijų įstatymo projektas neigiamos įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Priimtas Miškų įstatymo projektas ir Saugomų teritorijų įstatymo projektas įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai neturės.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus Miškų įstatymo projektą ir Saugomų teritorijų įstatymo projektą naujų teisės aktų priimti nereikės.

Priėmus Miškų įstatymo projektą reikės pakeisti Miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis ir kompensavimo už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. rugsėjo 28 d. nutarimu Nr. 1131 „Dėl Miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis ir kompensavimo už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis tvarkos aprašo patvirtinimo ir kai kurių Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų pripažinimo netekusiais galios“.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Miškų įstatymo projektas ir Saugomų teritorijų įstatymo projektas parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

10. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Miškų įstatymo projektas ir Saugomų teritorijų įstatymo projektas neprieštarauja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis.

Europos Sąjungos teisės aktai nėra perkeltami ar įgyvendinami.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, kas ir kada juos turėtų parengti, šių aktų metmenys

Priėmus Miškų įstatymo projektą ir Saugomų teritorijų įstatymo projektą įgyvendinamųjų teisės aktų priimti nereikės.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Priimto Miškų įstatymo projekto ir Saugomų teritorijų įstatymo projekto nuostatomis įgyvendinti papildomų lėšų nereikės.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai, rekomendacijos ir išvados

Nėra.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Nėra.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.

Raimundas Karoblis
Krašto apsaugos ministras

LIETUVOS RESPUBLIKOS
MIŠKŲ ĮSTATYMO NR. I-671 11 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 11 straipsnio 1 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:
„5) teritorijose, skirtose valstybės sienos apsaugos tikslams ir krašto apsaugos tikslams;“.
2. Pakeisti 11 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:
„2) II grupės – ekosistemų apsaugos miškuose, išskyrus šio straipsnio 1 dalies 1, 3, 5, 7 ir 9 punktuose nustatytus atvejus;“.
3. Pakeisti 11 straipsnio 2 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:
„3) III grupės – draustinių miškuose ir valstybinių rezervatų apsaugos zonų miškuose, išskyrus šio straipsnio 1 dalies 1, 3, 5, 7 ir 9 punktuose nustatytus atvejus;“.
4. Pakeisti 11 straipsnio 2 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:
„4) kituose miškuose, esančiuose vieno kilometro atstumu nuo Baltijos jūros ir Kuršių marių, II grupės rekreaciniuose miškuose ir III grupės vandens telkinių apsaugos zonų, laukų apsauginiuose ir valstybinių parkų apsaugos zonų miškuose, išskyrus šio straipsnio 1 dalies 1, 2, 3, 8 punktuose nurodytus atvejus, jeigu atitinkamų objektų statyba ar atitinkamų teritorijų formavimas numatytas bendruosiuose planuose ar valstybei svarbių projektų teritorijų planavimo dokumentuose arba šių saugomų teritorijų specialiojo teritorijų planavimo dokumentuose. Šiame punkte nustatyti draudimai ir apribojimai netaikomi miško žemę paverčiant kitomis naudmenomis šio straipsnio 1 dalies 5, 7 ir 9 punktuose nustatytais atvejais ir 4 punkte nustatytu atveju, kai baigiama eksploatuoti šiuo metu naudojamo telkinio dalis, dėl kurios yra išduotas leidimas naudoti naudingąsias iškasenas, ir nėra galimybės tęsti telkinio eksploatavimo ne miško žemėje.“
5. Pakeisti 11 straipsnio 3 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:
„4) šio straipsnio 1 dalies 5, 7 ir 9 punktuose nustatytais atvejais.“
6. Pakeisti 11 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:
„8. Asmenys, inicijuojantys valstybinės miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis, privalo į valstybės biudžetą sumokėti piniginę kompensaciją, kurią sudaro kitomis naudmenomis paverčiamos miško žemės sklypo vertė rinkos kainomis, jame augančio medyno įveisimo ir išauginimo iki amžiaus, kurį šis medynas pasiekė pavertimo kitomis naudmenomis metu, išlaidos ir prarasto medienos prieaugio, kurį šis medynas sukauptų iki nustatyto pagrindinių kirtimų amžiaus, vertė nenukirsto miško kainomis. Miško žemę paverčiant kitomis naudmenomis III grupės miškuose, mokama dvigubo dydžio piniginei kompensacija, II grupės miškuose – trigubo dydžio piniginei kompensacija. Reikalavimas sumokėti piniginei kompensaciją netaikomas už tą kitomis naudmenomis paverčiamos miško žemės dalį, kurioje formuojami atskirieji želdynai ir (ar) įrengiamos kapinės, taip pat kurioje įgyvendinami ypatingos valstybinės svarbos krašto apsaugos srities projektai.“

2 straipsnis. Įstatymo įgyvendinimas

Iki šio įstatymo įsigaliojimo pradėtos valstybinės miško žemės, kurioje įgyvendinami ypatingos valstybinės svarbos krašto apsaugos srities projektai, pavertimo kitomis naudmenomis procedūros tęsiamos ir baigiamos vykdyti vadovaujantis šio įstatymo nuostatomis.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Krašto apsaugos ministerijos
Teisės departamento direktorė
Jūratė Nagienė
Raimundas Karoblis
Krašto apsaugos ministras

10

LIETUVOS RESPUBLIKOS
MIŠKŲ ĮSTATYMO NR. I-671 11 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 11 straipsnio 1 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) ~~krašto apsaugos teritorijoms~~ **teritorijose, skirtose** valstybės sienos apsaugai **apsaugos tikslams** ir ~~specialiems krašto apsaugos tikslams, formuoti;~~“.

2. Pakeisti 11 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) II grupės – ekosistemų apsaugos miškuose, išskyrus šio straipsnio 1 dalies 1, 3, **5**, 7 ir 9 punktuose nustatytus atvejus;“.

3. Pakeisti 11 straipsnio 2 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) III grupės – draustinių miškuose ir valstybinių rezervatų apsaugos zonų miškuose, išskyrus šio straipsnio 1 dalies 1, 3, **5**, 7 ir 9 punktuose nustatytus atvejus;“.

4. Pakeisti 11 straipsnio 2 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) kituose miškuose, esančiuose vieno kilometro atstumu nuo Baltijos jūros ir Kuršių marių, II grupės rekreaciniuose miškuose ir III grupės vandens telkinių apsaugos zonų, laukų apsauginiuose ir valstybinių parkų apsaugos zonų miškuose, išskyrus šio straipsnio 1 dalies 1, 2, 3, 8 punktuose nurodytus atvejus, jeigu atitinkamų objektų statyba ar atitinkamų teritorijų formavimas numatytas bendruosiuose planuose ar valstybei svarbių projektų teritorijų planavimo dokumentuose arba šių saugomų teritorijų specialiojo teritorijų planavimo dokumentuose. Šiame punkte nustatyti draudimai ir apribojimai netaikomi miško žemę paverčiant kitomis naudmenomis šio straipsnio 1 dalies **5**, 7 ir 9 punktuose nustatytais atvejais ir 4 punkte nustatytu atveju, kai baigiama eksploatuoti šiuo metu naudojamo telkinio dalis, dėl kurios yra išduotas leidimas naudoti naudingąsias iškasenas, ir nėra galimybės tęsti telkinio eksploatavimo ne miško žemėje.“

5. Pakeisti 11 straipsnio 3 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) šio straipsnio 1 dalies **5**, 7 ir 9 punktuose nustatytais atvejais.“

6. Pakeisti 11 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Asmenys, inicijuojantys valstybinės miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis, privalo į valstybės biudžetą sumokėti piniginę kompensaciją, kurią sudaro kitomis naudmenomis paverčiamos miško žemės sklypo vertė rinkos kainomis, jame augančio medyno įveisimo ir išauginimo iki amžiaus, kurį šis medynas pasiekė pavertimo kitomis naudmenomis metu, išlaidos ir prarasto medienos prieaugio, kurį šis medynas sukauptų iki nustatyto pagrindinių kirtimų amžiaus, vertė nenukirsto miško kainomis. Miško žemę paverčiant kitomis naudmenomis III grupės miškuose, mokama dvigubo dydžio piniginei kompensacija, II grupės miškuose – trigubo dydžio piniginei kompensacija. Reikalavimas sumokėti piniginę kompensaciją netaikomas už tą kitomis naudmenomis paverčiamos miško žemės dalį, kurioje formuojami atskirieji želdynai ir (ar) įrengiamos kapinės, **taip pat kurioje įgyvendinami ypatingos valstybinės svarbos krašto apsaugos srities projektai.**“

2 straipsnis. Įstatymo įgyvendinimas

Iki šio įstatymo įsigaliojimo pradėtos valstybinės miško žemės, kurioje įgyvendinami ypatingos valstybinės svarbos krašto apsaugos srities projektai, pavertimo kitomis naudmenomis procedūros tęsiamos ir baigiamos vykdyti vadovaujantis šio įstatymo nuostatomis.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Raimundas Karoblis
Krašto apsaugos ministras

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SAUGOMŲ TERITORIJŲ ĮSTATYMO NR. I-301 31 STRAIPSNIO PAPILDYMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

Vilnius

d. Nr.

1 straipsnis. 31 straipsnio pakeitimas

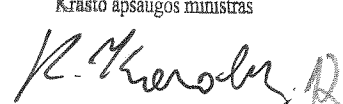
Papildyti 31 straipsnio 8 dalį 6 punktu:

„6) miško žemę kitomis naudmenomis paversti būtina teritorijose, skirtose valstybės sienos apsaugos tikslams ir krašto apsaugos tikslams.“

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Krašto apsaugos ministerijos
Teisės departamento direktorė
Judita Nagienė

Raimundas Karoblis
Krašto apsaugos ministras

Projekto
lyginamasis variantas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SAUGOMŲ TERITORIJŲ ĮSTATYMO NR. I-301 31 STRAIPSNIO PAPILDYMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 31 straipsnio pakeitimas

Papildyti 31 straipsnio 8 dalį 6 punktu:

„6) miško žemę kitomis naudmenomis paversti būtina teritorijose, skirtose valstybės sienos apsaugos tikslams ir krašto apsaugos tikslams.“

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Raimundas Karoblis
Krašto apsaugos ministras

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijai

2017-03-14 Nr. (1.6.) JT-108
Į 2017-03-02 Nr. 12-01-362

DĖL IŠVADOS ĮSTATYMŲ PROJEKTAMS

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, pagal kompetenciją išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos miškų įstatymo (toliau – Įstatymas) 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Projektas) ir Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 31 straipsnio papildymo įstatymo projektą (toliau – įstatymų projektai), teikia pastabas *dėl įstatymų projektais numatomo teisinio tikslo, teisinio reguliavimo priemonių, galimų pasekmių ir teisės technikos.*

1. Įstatymų projektais siekiama patikslinti ir iš dalies išplėsti Įstatymo 11 str. numatytus miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis pagrindus. Kartu Projekte dėstomoje Įstatymo 11 str. 8 d. siūloma numatyti išimtį, pagal kurią piniginės kompensacijos į valstybės biudžetą (toliau – kompensacija) nereikėtų mokėti už tą kitomis naudmenomis paverčiamos žemės dalį, kurioje *įgyvendinami ypatingos valstybinės svarbos krašto apsaugos srities projektai*. Atsižvelgiant į įstatymų projektų aiškinamajame rašte nurodytą siekį privalomos kompensacijos dydį panaudoti krašto apsaugos sistemos reikmėms, atkreiptinas dėmesys į tai, kad, vadovaujantis Biudžeto sandaros įstatymo 3 str. 2 d., Lietuvos Respublikoje surenkami mokesčiai, privalomos įmokos ir rinkliavos gali būti perskirstomi tik per valstybės biudžetą, savivaldybių biudžetus, Valstybinio socialinio draudimo ir kitus šioje dalyje nurodytus fondus, o pagal Įstatymo 11 str. 10 d. sumokėtos kompensacijos įtraukiamos į valstybės biudžeto pajamas ir naudojamos naujiems miškams įveisti skirtai žemei įsigyti, miškams įveisti ir kitoms su miškų priežiūra, apsauga ir tvarkymu susijusioms Įstatymo 7 str. 2 d. nurodytoms priemonėms finansuoti. Gautos į valstybės biudžetą kompensacijų lėšos perskirstomos/naudojamos tikslingai, o visiems inicijuojantiems valstybinės miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis asmenims, nepriklausomai nuo jų teisinio statuso, numatoma vienoda pareiga mokėti kompensaciją. Projektu netiesiogiai krašto apsaugos sistemos subjektams, tarp kurių, atsižvelgiant į Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo 3 str. 1 d. 6 p. nuostatas, patektų ir įmonės, kurių steigėja yra Krašto apsaugos ministerija, būtų nustatytas išimtinis palankesnis teisinis reguliavimas. Kita vertus, pasigendama sisteminio požiūrio dėl atleidimo nuo pareigos mokėti kompensaciją teisinio reguliavimo nustatymo, kompleksiskai peržiūrint ir kitas, ne tik krašto apsaugos sritis, jose įgyvendinamus ypatingos valstybinės svarbos projektus.

2. Manome, kad Projekte dėstomo Įstatymo 11 str. 1 d. 5 p. formuluotė „teritorijose, skirtose valstybės sienos apsaugos tikslams ir krašto apsaugos tikslams“ nėra visiškai tiksli, kadangi, pavyzdžiui, konkreti teritorija pagal joje nustatytą teisinį režimą gali būti skirta kitiems, nei valstybės sienos apsaugos ar krašto apsaugos, tikslams (kol pagrindinė žemės naudojimo paskirtis nėra pakeista), tačiau poreikis ją panaudoti valstybės sienos apsaugos ar krašto apsaugos tikslams gali atsirasti tik vėliau. Kita vertus, diskutuotina, ar tokia formuluotė nebus traktuojama pernelyg plačiai (tam tikras neapibrėžtumas įžvelgtinas ir iš įstatymų projektų aiškinamojo rašto, kuriame nurodoma, kad Lietuvos Respublikos teisės aktai neapibrėžia, kas yra specialieji krašto apsaugos tikslai), todėl gali būti neišvengta nepagrįsto miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis. Kartu pastebėtina, kad poreikis miško žemę paversti kitomis naudmenomis įstatymų projektų aiškinamajame rašte atskleidžiamas per karinių poligonų plėtros pavyzdžius. Tokia plėtra būtų įgyvendinama pagal pripažintus ypatingos valstybinės svarbos projektus. Siūlytina įvertinti, ar, visgi, nepakaktų įstatymų projektuose miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis pagrindo sieti tik su ypatingos valstybinės svarbos krašto apsaugos srities ir valstybės sienos apsaugos projektų įgyvendinimu. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta peržiūrėtinas ir Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 31 straipsnio papildymo įstatymo projektas, kuriame, be kita ko, formuluotė „paversti būtina“ nėra apibrėžta (neįvardyti kriterijai, sąlygos, kurioms esant toks būtinumas būtų konstatuojamas). Pažymėtina, kad Projekte nėra siūloma įtvirtinti papildomos sąlygos, jog paversti miško žemę kitomis naudmenomis būtų galima tik kai atitinkamų tikslų nebūtų galima pasiekti ne miško žemėje (tokia papildoma sąlyga nustatyta, pavyzdžiui, galiojančio Įstatymo 11 str. 1 d. 4, 6 ir 8 p.).

3. Atsižvelgiant į tai, kad Projekte dėstomame Įstatymo 11 str. 2 d. 4 p. išimtis dėl Įstatymo 11 str. 1 d. 5 p. jau nurodyta Įstatymo 11 str. 2 d. 4 p. pirmajame sakinyje, t. y. išimtis susieta su poreikiu objektų statybą/teritorijų formavimą numatyti atitinkamuose teritorijų planavimo dokumentuose, o antrajame sakinyje suformuluota mažiau ribojanti teisės norma, kuria nėra reikalaujama objektų statybos/teritorijų formavimo numatyti atitinkamuose teritorijų planavimo dokumentuose, antrajame sakinyje išimtis dėl Įstatymo 11 str. 1 d. 5 p. neturėtų būti nustatoma.

4. Siūlytina įvertinti pereinamojo pobūdžio nuostatų įtvirtinimo Projekte poreikį, reglamentuojant atleidimo nuo pareigos mokėti kompensaciją taikymo sąlygas iki Projekto įsigaliojimo jau pradėtų valstybinės miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis procedūrų atveju.

5. Projekto lyginamajame variante turėtų būti perbraukti nurodomas visas žodis, o ne jo dalis.

6. Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 31 straipsnio papildymo įstatymo projektas tikslintinas, atsižvelgiant į tai, kad 2017 m. gegužės 1 d. Saugomų teritorijų įstatymo 31 str. 8 d. jau bus papildyta 5 p. (žr. 2016 m. spalio 18 d. Saugomų teritorijų įstatymo 1, 2, 5, 7, 9, 13, 16, 18, 20, 23, 24¹, 25, 27, 29, 30, 31, 32 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 32¹ straipsniu įstatymą Nr. XII-2683).

Teisingumo viceministras

Paulius Gričiūnas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS DEPARTAMENTAS
IŠVADA**

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MIŠKŲ ĮSTATYMO NR. I-671 11 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU – PROJEKTAS NR. 1), LIETUVOS
RESPUBLIKOS SAUGOMŲ TERITORIJŲ ĮSTATYMO NR. I-301 31 STRAIPSNIO
PAPILDYMO ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU – PROJEKTAS NR. 2)
(TAP NR. 17-524; TAIS NR. 17-27(3) (TAP NR. 17-523; TAIS NR. 17-28(3))**

2017-05-05 Nr.NV-1146

Vilnius

Įvertinę projektų atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Siūlome pakartotinai įvertinti Teisingumo ministerijos pastabas bei siūlymus nurodytus projektų derinimo pažymoje, papildomai atkreipiant dėmesį į šiuos aspektus:

1.1. Pagrindžiant Projekto Nr. 1 nuostatas dėl išimties, pagal kurią nereikėtų mokėti piniginės kompensacijos į valstybės biudžetą už kitomis naudmenomis paverčiamos žemės dalį, kurioje įgyvendinamas ypatingos valstybinės svarbos krašto apsaugos srities projektas, be kita ko projektų derinimo pažymoje nurodoma, kad „<...> tam tikrais atvejais krašto apsaugos sistemos subjektams nustatant palankesnę teisinį reguliavimą kartu yra įgyvendinamos ir vienos svarbiausių konstitucinių vertybių <...>“. Pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją natūrali gamtinė aplinka, gyvūnija ir augalija, atskiri gamtos objektai, taip pat ypač vertingos vietovės yra visuotinę reikšmę turinčios nacionalinės vertybės; jų apsauga bei gamtos išteklių racionalaus naudojimo ir gausinimo užtikrinimas – tai viešasis interesas, kurį garantuoti yra valstybės konstitucinė priedermė (Konstitucinio Teismo 2007 m. liepos 5 d. nutarimas). Valstybė, siekdama užtikrinti Konstitucijoje įtvirtintų vertybių pusiausvyrą, parenka atitinkamą teisinį reguliavimą, taigi, nustato, jog miško žemę galima paversti kitomis naudmenomis tik atitinkamais, įstatyme nurodytais, atvejais, sumokant piniginę kompensaciją, kuri, be kitas ko, naudojama miškams įveisti. Atsižvelgiant į tai, teisinio reguliavimo keitimas turėtų būti pagrįstas, argumentuotas, be kita ko nurodant iš kokių lėšų bus atkuriamas miškas, įveisiami nauji miškai vietoje iškirstų (miško žemę pavertus kitomis naudmenomis).

1.2. Dėl termino „krašto apsaugos tikslai“ vartojimo projektuose. Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymas neapibrėžia kas yra krašto apsaugos tikslai, taigi, nėra aišku kaip praktikoje bus (turėtų būti) suprantamos keičiamų įstatymų nuostatos. Jeigu yra netikslios ar neaiškos galiojančių teisės aktų formuluotės (tame tarpe Lietuvos Respublikos žemės įstatymo), jos turėtų būti keičiamos, teikiant atitinkamus projektus. Be to, projektų derinimo pažymoje argumentuojant termino naudojimo pagrįstumą daroma

nuoroda į Žemės įstatymo 45 str. 1 d. 2 p. Atkreiptinas dėmesys, kad Žemės įstatymo 45 str. nurodyta kokias atvejais gali būti pradėtos žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūros, kurių metu ir būtų argumentuojama (grindžiama), jog žemės paėmimas susijęs su krašto apsauga, interesai būtų derinami rengiant teisės aktuose nurodytus dokumentus, juos derinant; to paties straipsnio 3 d. nurodyta, kad tuo atveju jeigu krašto apsaugos srities projektas pripažintas ypatingos svarbos projektu, atitinkamai taikomas kitas teisinis reguliavimas (Lietuvos Respublikos žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinanti ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymu nustatytas). Kartu atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos Respublikos valstybės sienos ir jos apsaugos įstatyme valstybės sienos apsaugos tikslai taip pat nėra apibrėžti.

1.3. Pagal projektų (Projekto Nr. 1 1 str. 4, 5 d., Projektas Nr. 2) nuostatas bei derinimo pažymoje nurodytus argumentus (3 p.) galima suprasti, kad gali būti tokia situacija, kai bus rengiami teritorijų planavimo dokumentai, kurie prieštarauja bendriesiems planams arba saugomų teritorijų specialiojo planavimo dokumentams, kas neatitiktų reikalavimų, nustatytų teritorijų planavimo procesui. Kita vertus, nėra aišku kodėl nepakanka nustatytų išimčių (kitokio teisinio reguliavimo), siejamų su valstybei svarbių projektų įgyvendinimu, prireikus supaprastinti ar pagreitinti valstybei svarbių, ar ypatingos valstybinės svarbos projektų pripažinimo, jų įgyvendinimo (tame tarpe atitinkamų teritorijų planavimo dokumentų rengimo) tvarką – siūlome rengti atitinkamų teisės aktų keitimo projektus.

Aiškinamojo rašto 8 p. nuostatos, tiek kiek jos susiję su įgyvendinamųjų teisės aktų aprašymu turėtų būti perkeltos į 11 p.

Teisės departamento direktoriaus pavaduotojas

Aleksandr Radčenko

LIETUVOS RESPUBLIKOS MIŠKŲ ĮSTATYMO NR. I-671 11 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS SAUGOMŲ TERITORIJŲ ĮSTATYMO NR. I-301 31 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ DERINIMO PAŽYMA

Institucijos pavadinimas	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl į pastabas ir pasiūlymus neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies
Teisingumo ministerija (2017-03-14 raštas Nr. (1.6.) 2T-188)	<p>1. Įstatymų projektais siekiama patikslinti ir iš dalies išplėsti Įstatymo 11 str. numatytus miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis pagrindus. Kartu Projekte dėstomoje Įstatymo 11 str. 8 d. siūloma numatyti išimtį, pagal kurią piniginės kompensacijos į valstybės biudžetą (toliau – kompensacija) nereikėtų mokėti už tą kitomis naudmenomis paverčiamos žemės dalį, kurioje įgyvendinami ypatingos valstybinės svarbos krašto apsaugos srities projektai. Atsižvelgiant į įstatymų projektų aiškinamajame rašte nurodytą siekį privalomos kompensacijos dydį panaudoti krašto apsaugos sistemos reikmėms, atkreiptinas dėmesys į tai, kad, vadovaujantis Biudžeto sandaros įstatymo 3 str. 2 d., Lietuvos Respublikoje surenkami mokesčiai, privalomos įmokos ir rinkliavos gali būti perskirstomi tik per valstybės biudžetą, savivaldybių biudžetus, Valstybinio socialinio draudimo ir kitus šioje dalyje nurodytus fondus, o pagal Įstatymo 11 str. 10 d. sumokėtos kompensacijos įtraukiamos į valstybės biudžeto pajamas ir naudojamos naujiems miškams įveisti skirtai žemei įsigyti, miškams įveisti ir kitoms su miškų priežiūra, apsauga ir tvarkymu susijusioms Įstatymo 7 str. 2 d. nurodytoms priemonėms finansuoti. Gautos į valstybės biudžetą kompensacijų lėšos perskirstomos/naudojamos tikslingai, o visiems inicijuojantiems valstybinės miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis asmenims, nepriklausomai nuo jų teisinio statuso, numatoma vienoda pareiga mokėti kompensaciją. Projektu netiesiogiai krašto apsaugos sistemos subjektams, tarp kurių, atsižvelgiant į Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo 3 str. 1 d. 6 p. nuostatas, patektų ir įmonės, kurių steigėja yra Krašto apsaugos ministerija, būtų nustatytas išimtinis palankesnis teisinis reguliavimas. Kita vertus, pasigendama</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2009 m. rugsėjo 24 d. nutarime nurodoma, kad Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintos nuostatos ir principai, susiję su valstybės saugumu, suvereniteto ir konstitucinės santvarkos saugojimu, valstybės užsienio ir gynybos politika suponuoja išvadą, kad valstybės nepriklausomybė, teritorijos vientisumas, konstitucinė santvarka yra vienos svarbiausių konstitucinių vertybių, kurių apsauga yra prioritetinga valstybės valdžios ir visų piliečių priedermė, o šios pareigos vykdymo užtikrinimas yra valstybės saugumo garantija. Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo 2 straipsnio 19 dalyje nurodoma, kad krašto apsaugos sistemos institucijų paskirtis yra saugoti ir ginti valstybės suverenitetą, jos teritorijos neliečiamybę ir vientisumą. Taigi Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija nėra pelno siekiančių įmonių steigėja. Atsižvelgiant į tai, tam tikrais atvejais krašto apsaugos sistemos subjektams nustatant palankesnę teisinę reguliavimą kartu yra įgyvendinamos ir vienos svarbiausių konstitucinių vertybių, todėl krašto apsaugos srities išskyrimas iš kitų pats savaime neturėtų būti laikomas netikslingu.</p> <p>Lietuvos Respublikos miškų įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad valstybės miškų ūkio strategiją formuoja ir valstybinės miškų ūkio programas rengia Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija (toliau – Aplinkos ministerija). Aplinkos ministerija, teikdama pastabas dėl įstatymo pakeitimo projekto, nurodė, kad nepritaria siūlymui atsisakyti kompensacijos už su visų valstybei svarbių projektų</p>

	<p>sisteminio požiūrio dėl atleidimo nuo pareigos mokėti kompensaciją teisinio reguliavimo nustatymo, kompleksiskai peržiūrint ir kitas, ne tik krašto apsaugos sritis, jose įgyvendinamus ypatingos valstybinės svarbos projektus.</p>	<p>įgyvendinimu susijusį miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis, kai miškai yra sunaikinami ir neatkuriami, kartu pateikdama ir sisteminį požiūrį į reguliuojamus santykius.</p>
	<p>2. Manome, kad Projekte dėstomo Įstatymo 11 str. 1 d. 5 p. formuluoته „teritorijose, skirtose valstybės sienos apsaugos tikslams ir krašto apsaugos tikslams“ nėra visiškai tiksli, kadangi, pavyzdžiui, konkreti teritorija pagal joje nustatytą teisinį režimą gali būti skirta kitiems, nei valstybės sienos apsaugos ar krašto apsaugos, tikslams (kol pagrindinė žemės naudojimo paskirtis nėra pakeista), tačiau poreikis ją panaudoti valstybės sienos apsaugos ar krašto apsaugos tikslams gali atsirasti tik vėliau. Kita vertus, diskutuotina, ar tokia formuluoته nebus traktuojama pernelyg plačiai (tam tikras neapibrėžtumas įžvelgtinas ir iš įstatymų projektų aiškinamojo rašto, kuriame nurodoma, kad Lietuvos Respublikos teisės aktai neapibrėžia, kas yra specialieji krašto apsaugos tikslai), todėl gali būti neišvengta nepagrįsto miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis. Kartu pastebėtina, kad poreikis miško žemę paversti kitomis naudmenomis įstatymų projektų aiškinamajame rašte atskleidžiamas per karinių poligonų plėtros pavyzdžius. Tokia plėtra būtų įgyvendinama pagal pripažintus ypatingos valstybinės svarbos projektus. Siūlytina įvertinti, ar, visgi, nepakaktų įstatymų projektuose miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis pagrindo sieti tik su ypatingos valstybinės svarbos krašto apsaugos srities ir valstybės sienos apsaugos projektų įgyvendinimu. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta peržiūrėtinas ir Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 31 straipsnio papildymo įstatymo projektas, kuriame, be kita ko, formuluoته „paversti būtina“ nėra apibrėžta (neįvardyti kriterijai, sąlygos, kurioms esant toks būtinumas būtų konstatuojamas). Pažymėtina, kad Projekte nėra siūloma įtvirtinti papildomos sąlygos, jog paversti miško žemę kitomis naudmenomis būtų galima tik kai atitinkamų tikslų nebūtų galima pasiekti ne miško žemėje (tokia papildoma sąlyga nustatyta, pavyzdžiui,</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 45 straipsnio 1 dalies 2 punkte kaip vienas iš žemės paėmimo visuomenės poreikiams pagrindų yra nurodoma būtinybė paimti žemę „krašto ir valstybės sienos apsaugai“. Siekiant harmoningo teisinio reguliavimo įstatymo pakeitimo projekte yra nurodoma iš esmės analogiška formuluoته „teritorijose, skirtose valstybės sienos apsaugos tikslams ir krašto apsaugos tikslams“. Atkreiptinas dėmesys, kad Miškų įstatymo 11 straipsnio 1 dalis nustato atvejus, kai miško žemė gali būti paverčiama kitomis naudmenomis. Nustatymas, kad miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis pagrindas būtų siejamas tik su ypatingos valstybinės svarbos krašto apsaugos srities ir valstybės sienos apsaugos projektų įgyvendinimu, nepagrįstai siaurintų dabartinį teisinį reguliavimą ir neatitiktų siūlomų pakeitimų tikslų.</p> <p>Pastebėtina, kad tiek Miškų įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje nustatant, kada miško žemė gali būti paverčiama kitomis naudmenomis, tiek Saugomų teritorijų įstatymo 31 straipsnio 8 dalyje nustatant, kada draustiniuose, valstybiniuose parkuose, biosferos rezervatuose ir biosferos poligonuose galima keisti pagrindinę konservacinę ir miškų ūkio žemės naudojimo paskirtį, kaip vienas iš pagrindų yra nurodoma būtinybė paversti miško žemę kitomis naudmenomis įgyvendinant valstybei svarbius projektus. Pabrėžtina, kad reguliuojant šiuos santykius Saugomų teritorijų įstatyme vartojama formuluoته „paversti būtina“. Atsižvelgiant į tai ir siekiant sisteminio požiūrio į reguliuojamus santykius, Saugomų teritorijų įstatymo 31 straipsnio 8 dalyje siūlant įtvirtinti išimtį ir dėl</p>

	galiojančio Įstatymo 11 str. 1 d. 4, 6 ir 8 p.).	krašto apsaugos tikslų, analogiškai yra siūloma ta pati formuluotė.
	<p>3. Atsižvelgiant į tai, kad Projekte dėstomame Įstatymo 11 str. 2 d. 4 p. išimtis dėl Įstatymo 11 str. 1 d. 5 p. jau nurodyta Įstatymo 11 str. 2 d. 4 p. pirmajame sakinyje, t. y. išimtis susieta su poreikiu objektų statybą/teritorijų formavimą numatyti atitinkamuose teritorijų planavimo dokumentuose, o antrajame sakinyje suformuluota mažiau ribojanti teisės norma, kuria nėra reikalaujama objektų statybos/teritorijų formavimo numatyti atitinkamuose teritorijų planavimo dokumentuose, antrajame sakinyje išimtis dėl Įstatymo 11 str. 1 d. 5 p. neturėtų būti nustatoma.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Išimties dėl Įstatymo 11 str. 1 d. 5 p. nurodymas Įstatymo 11 str. 2 d. 4 p. antrajame sakinyje užtikrins spartesnį miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis, kai to reikia krašto apsaugos ar valstybės sienos apsaugos tikslais, nenumatant miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis bendruosiuose planuose, kurių rengimas ar keitimas yra ilgai trunkantis procesas. Krašto apsaugos ir valstybės sienos apsaugos tikslams skirtose teritorijose miško žemė būtų paverčiama kitomis naudmenomis parengus ir patvirtinus teritorijų planavimo dokumentus, kurie nurodyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. rugsėjo 28 d. nutarime Nr. 1131 „Dėl miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis ir kompensavimo už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis tvarkos aprašo patvirtinimo ir kai kurių Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų pripažinimo netekusiais galios“ ir kuriuose būtų suplanuotas miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis, bet nepatvirtinus bendrųjų planų, kaip nustatyta Įstatymo 11 str. 2 d. 4 p. pirmajame sakinyje.</p>

Raimundas Karoblis
Krašto apsaugos ministras

